

ПРОТОКОЛ

от работна среща по Наредба Н-18

Днес, 25 февруари 2020г., от 14.00 до 17.30 ч. в сградата на ЦУ на НАП се проведе работна среща с представители на Българска стопанска камара и туристическия бранш за обсъждане на казуси и конкретни предложения за облекчаване работата на бизнеса и съответствие с изискванията на Наредба Н-18.

От страна на НАП участваха:

1. **Пламен Димитров** - зам. изпълнителен директор на НАП
2. **Росен Бъчваров** - директор на дирекция „Комуникации и протокол”
3. **Росен Иванов** - директор на дирекция ДОМ
4. **Васил Панов** - директор на дирекция „Контрол“
5. **Веселин Трифонов**- нач.отдел „Електронен одит“, д-я „Контрол“
6. **Любка Тимчева** - държ. експерт по приходите, отдел „Електронен одит“

Росен Бъчваров откри срещата, като подчерта, че дискусиата трябва да е фокусирана, освен върху принципни въпроси, предимно към резултати и формулиране на конкретни, обосновани предложения за промени в Наредбата с измерим ефект. НАП провежда тези срещи, за да води конструктивен диалог с бизнеса, а не за да има конфронтация. Всички сме от една страна – срещу сивата икономика и в защита интересите на фиска.

Пламен Димитров благодари на участниците, че са се отзовали на поканата на НАП и изрази очакване съвместната работа да доведе до консенсусни решения, с цел изчистване на проблемни текстове и казуси и осигуряване на спокойна среда за дейност на икономическите оператори. Той съобщи, че това е трета среща след 10.02.2020 г. след тези със Сдружение за модерна търговия и разработчици и ползватели на медицински софтуер, като подчерта, че и на двете срещи са взети продуктивни решения и са набелязани конкретни мерки, например предложението за удължаване на срока за отстраняване на технически проблем преди блокиране на ФУ от 24 на 72 часа. Пламен Димитров заяви, че НАП е в готовност да проведе толкова срещи, колкото е необходимо за изчистване на проблемите.

Процедура: Обсъдено бе предложението на БСК да се намали броят на работните групи по Наредба Н-18, тъй като т.н. секторен подход ще затрудни работата в групите, ще консумира значителен експертен ресурс от бизнеса и НАП и, в крайна сметка, ще бъдат обсъждани въпроси, които в голяма си част са относими към всички браншове. Основните въпроси са две групи: методологически /по текстове на Наредбата/ и технически.

БСК предлага да се създаде отделна работна група за преглед на членове 186 и 187 в ЗДДС, относно прилагането на принудителната административна мярка „запечатване на обект“ /ПАМЗО/ и по-точно нейното предварително изпълнение.

Пламен Димитров: НАП не се притеснява от по-голям брой групи – има достатъчен ресурс, а по този начин ще се даде възможност на повече представители на различни сектори от бизнеса да изкажат мнения и да получат информация, тъй като се оказва, че има дефицит на такава. НАП провежда срещи и с фирми, които нямат браншова организация. Целта на срещите на работните групи е да излязат с ясни двупосочни послания и да има максимална информираност у всички икономически оператори в България.

По отношение на ПАМ „Запечатване на обекти“ - за всяка една организация – частна или държавна, е важно да има трето лице, което да валидира резултатите от процесите. Преди месец НАП прие Анализ на практиката на органите по приходите /ОП/ и на съда във връзка с прилагане на данъчното и осигурителното законодателство – включително и прилагането на ПАМЗО. Определено има напредък в последните 2 години и конкретни резултати от контролните кампании на НАП – налице е промяна в цялостното поведение на задължените лица.

НАП ще актуализира старото указание за предварителното изпълнение на ПАМЗО, тоест да се налага предварително само при недобросъвестно цялостно поведение на задълженото лице /ЗЛ/. В това указание ще дефинираме какво означава „цялостно поведение на лицето“ и НАП ще го оповести публично.

Пламен Димитров съобщи, че НАП обмисля да предложи промяна в текстовете на ЗДДС, с която да се ограничат хипотезите, в които се предвижда ПАМЗО. Това предложение обаче ще се разглежда в общия законопроект през септември-октомври 2020 г., заедно с пакета данъчни закони за 2021 г., но нататък волята ще е на народните представители. Отсега обмисляме да отпаднат като основание за налагане на ПАМЗО:

- Наличието или липса на задължителните реквизити
- Предаването на данни чрез дистанционната връзка с НАП
- Съхраняването на документи като паспорт и подобни.

Но основания като неиздаването на фискален бон, без значение каква е стойността му, използването на ФУ или системи от неодобрен тип или липсата изобщо на ФУ, фискът няма как да си позволи да отпаднат. С актуализирането на указанието НАП ще даде ясни насоки и случаите ще бъдат ограничени, като се взема предвид цялостното поведение на ЗЛ.

Г-н Димитров уведоми участниците, че НАП ще продължи работата си със служителите /ОП/, така че да не се допускат своеволия и отклонения от указанията. Той подчерта, че заедно трябва да споделим отговорността и риска, и че действията трябва да бъдат правомерни и от страна на ЮЛ в бизнеса.

Станислав Попдончев – БСК, поясни, че исканията им са не срещу мярката, а срещу прекомерно големия брой случаи на нейното предварително прилагане.

Ясен Янакиев - БАРБС: Проблемът се състои в това не каква е сумата, а кой е виновен продавачът или собственикът.

Магдалена Милтенова - Конфедерация на автобусните превозвачи (КАП): Ще има ли в закона предвидена санкция за самия служител-нарушител, а не за собственикът, който физически не е на мястото и не може непрекъснато да контролира?

адв. Валентин Савов: Всички разбират философията на Наредбата. Но ако някой служител я нарушава, да се даде възможност на управителя/собственика да докаже вина или липсата ѝ. БСК държат в указанията да влезе критерий единично или системни са нарушенията и да се уточни чия е отговорността, както и да има градиране на санкциите. Адвокат Савов апелира „да направим заедно така, че да не пречим на бизнеса!“.

Ричард Алибегов – БАЗ: Бизнесът няма време да чака промени в законодателството цяла година. Той съобщи, че освен последният случай в Пловдив, има и други случаи в по-малки градове, в които служители на НАП са поискали суми до 8 000 лв., за да не налагат предварително изпълнение на ПАМЗО, както и такива за санкции от ОП, наложени в краткото време от отиването на бармана до касовия апарат, за да издаде фискален бон. Той изказа мнение, че, ако е необходимо, трябва да има и арести, както в Държавната комисия по хазарта.

Пламен Димитров: Указанието ще бъде издадено максимално бързо, без да чакаме септември. Винаги сме били безкомпромисни към корупционни практики и прояви, и ако бизнесът има данни за такива, трябва да ги предостави на НАП с имена и факти. Имаме телефони, е-адрес на Информационния център – подайте сигнали, за да има конкретика и да предприемем действия!

Ясен Танев – БАРБС: Трябва да говорим за връщане на доверието на едната към другата страна. Ако нарушителите са служители във фирмата, да бъдат санкционирани персонално, а не ЮЛ.

Магдалена Милтенова – КАП, постави въпрос знае ли НАП колко сериозен е проблемът с кадрите в транспорта и колко трудно се намира и задържа персонал. Тя сподели, че е невъзможно да направят организация, така че шофьорите да не крадат и да не злоупотребят. Санкцията „удържането на 3 заплати“ също не работи, защото в такива случаи служителят напуска. Г-жа Милтенова изрази тревогата си от сериозните загуби, които търпи бизнесът, особено при случаи, когато автобус е „запечатан“ от НАП само заради неиздаден билет за 1 лв. Съдът е вдигнал мярката бързо, но дори и това време е финансова загуба.

Ричард Алибегов – БАЗ: На срещата ни с министър-председателя 28.0.2020 г. влязоха с 3 искания – ДДС, удължаване на сроковете в Н-18 и всъщност първото ни искане – **премахване на предварителното изпълнение на запечатването на търговски обект. На днешната среща в НАП дойдохме с очакването, че днес ще бъде взето такова решение.** Ако промени ще има чак след 3 месеца, нека дотогава да се спре предварителното изпълнение на ПАМЗО.

Павлин Петров – БАЗ добави, че членовете на БАЗ и други ЮЛ искат решение тук и сега - временно да се прекрати предварителното изпълнение на мярката до сформиране на работна група и издаване на ясно указание за „цялостно поведение на лицето“.

Росен Иванов: Съдът се е произнесъл: когато администрацията взема решение за прилагане на ПАМЗО, да се вземе предвид цялостното поведение на лицето. Това не изисква промяна в закона, но актуализирането на указание към органите по приходите /ОП/ с описание на характеристиките на „цялостно поведение на лицето“ и запознаването им с него не може да стане за 1 седмица.

Байко Байков – АБГТА, предложи указанието за прилагане на ПАМЗО да се състави съвместно от НАП и представители на бизнеса, след което то да стане публично.

Васил Панов призова отново участниците в срещата и членовете на техните организации при най-малки съмнения за корупционно поведение от страна на ОП да подават сигнали на нашите телефони и имейли. Той сподели, че след получено информация за такова поведение в Банско веднага са предприети мерки и въпросните служители са отстранени на момента.

Магдалена Милтенова, КАП поиска НАП да предостави справка колко ПАМЗО са наложени с предварително изпълнение и колко без предварително изпълнение, за да се види броят им и относителният дял.

НАП: Да има много ПАМЗО без предварително изпълнение. Няма нито една отхвърлена от съда заповед за налагане на ПАМЗО и въвеждането на забрана за предварително изпълнение е невъзможно. Пример: след 3 месеца ски-сезонът ще е приключил и обектът с нарушение в Банско вече няма да работи. Така, че, ако очевидно е налице **недобросъвестно цялостно поведение**, предварителното изпълнение ще се прилага с пълна сила. НАП поема ангажимент да оптимизира указанието максимално бързо и то да бъде кратко и ясно.

Полина Карастоянова, Национален борд по туризъм /НБТ/: Това, което тази комплицирана ситуация ни показва е, че дори в трудни моменти, може да се води диалог между НАП и бизнеса. Времето ни превърна от противници в по-скоро партньори. Позиция на НБТ е консолидирана с тази на БАЗ и БСК. Защото кръгът на светлия бизнес е един, а администрациите са много. Успоредно се създават нови регулации, напр. мерки в енергетиката. Светлият бизнес се оказва като златна кокошка, от която с отлични аргументи се искат подобрени резултати. Ние имаме друго очакване – за политическо послание към бизнеса и възможност да вземем глътка въздух, добра политическа воля, а не единствено буквално четене на закона! Нека цялата сила бъде репресивна и наказваща към тези, които грешат, но да има зрялост в решенията. Очакваме да видим, че сте усетили тревогата на бизнеса и временно да отмените предварителното прилагане на ПАМЗО.

Димитрина Горанова – АБТТА, допълни, че туристическият бранш в момента търпи големи загуби от разпространението на корона вирус. В Министерство на туризма се проведе среща за набелязване на мерки, като се взимат предвид макроикономическите фактори.

Пламен Димитров увери участниците в срещата, че НАП разбира притесненията на бизнеса и се стреми да надгражда и оптимизира своята дейност, така че да бъде в услуга на бизнеса и улеснение на икономическите оператори, но при спазване на правилата и без рискове за фиска.

Станислав Попдончев – БСК върна вниманието върху предложението на БСК да бъде създадена работна група за преглед на текстовете на чл. 186 и 187 от ЗДДС и да дискутира прилагането на мярката. Той изтъкна, че в момента проблемът с предварителното изпълнение е много по-голям от проблема на СУПТО и апелира „държавата да направи всичко възможно да успокои бизнеса и да му даде глътка въздух“.

РЕШЕНИЕ: До 28.02.2020 г. на е-адрес prd@nra.bg да бъдат изпратени имена и контакти на членове на работната група по чл. 186 и 187 от ЗДДС /с оглед конструктивен диалог и постигане на консенсус по определени текстове, е добре броят на участниците да не бъде много голям/. Среща с тях НАП ще проведе на 4 март 2020 г. от 14.00 ч. в същата зала на ЦУ на НАП.

Живко Иванов - Български съюз по балнеология и СПА туризъм, изказа становище, че Наредба Н-18 приравнява различните типове бизнес към едно и същ модел и третиране. Той предложи темите да се разглеждат на ниво браншове и постави няколко проблема, които трябва да бъдат изчистени:

1. Резервациите и уточняване на момента на откриване на продажбата – има текст, но в Н-18 това да бъде уточнено и ясно формулирано. Да се фиксира момента за генериране на УНП - заявката или резервацията, която все още не е продажба, докато гостът не се настани.
2. Служебните бонове с текст „Не се дължи плащане“ – този текст трябва да се коригира, междинни сметки през ИАСУТД и СУПТО
3. Прехвърляне на приходи между 2 СУПТО – хотел и ресторант – редица системи не могат да направят детайлната разбивка, следователно трябва да се разреши групирането на артикули и услуги.
4. Финални фактури – в туризма има специфика и ако вместо „1 бр. кафе пауза“ започнем да разбиваме на детайли, като описваме всяко захарче, ще трябва да издаваме фактури по 150 реда – така ставаме неконкурентно способни.
5. Декларирането на СУПТО – GDS – това е междинно звено. Да приемем световните модели.

6. Обучение на персонала и тест. – законно или незаконно? Има примери за тренинг версии, които се намират на различно място, без свързаност със СУПТО.

7. Има разминаване между това, което вижда НАП в одобрения СУПТО и това, което се вижда при проверка.

Вени Петрова – БХРА: Не е ли по-добре НАП да каже какво е възможно да се приеме от предложенията, които сме изпратили и тогава да дискутираме? СУПТО да регистрира нефискална продажба при прехвърляне на стока от един обект до друг и СУПТО да регламентира продажба. Вижте всичките ни предложения. На 28.01.2020 г. ние си навлякохме гнева, като отменихме стачката на членовете на БАХРА и Министерство на финансите пое ангажимент, но до днес няма решение относно предварителното прилагане на ПАМЗО! Апелира за изключително бързо действие в тази насока.

Елена Русинова – АССП: Обслужваме различни бизнеси и подкрепяме изцяло искането за отмяна на предварителното изпълнение.

Ясен Танев – БАРБС обобщи изказванията – адекватни стъпки, които експедитивно да решават проблемите. Те могат да се обсъждат в специализирани вертикални групи, но задължително трябва да минават и през браншовите организации.

Васил Панов очерта няколко крайъгълни камъка – проблеми, които очакват изясняване:

1. Кога се създава/присвоява УНП;
2. Междинни сметки, където е необходимо – ресторантьорския бизнес, хотелиери, и т.н.
3. Тестови софтуери и обучения на персонала – точно да се определи къде могат да се намират и провеждат.
4. Софтуерните версии – защо промяна, която не засяга модулите за продажби трябва да се регистрира.
5. Дублираща функционалност
6. Прехвърляне на стоки в други обекти – СУПТО или не-СУПТО

Байко Байков – АБГТА, постави въпроса за невъзможността при туроператорите за предварително въвеждане на единична цена и на артикули. Според него, Наредбата е насочена не към плащанията, а към процесите и СУПТО. Даде пример, че туристически пакет, който се формира в 3 града/държави не може да се приравни към продажба на 1 кг. сирене. Това е произволно екстраполиране на продажбите в магазин към всички останали бизнеси.

Вени Петрова – БХРА, постави въпрос: След като картовите плащания са приравнени с кешовите, защо в Н-18 е указано само сторно в брой? **Тя направи предложение: В Наредбата да отпадне задължението за деклариране на всички резервационни системи, чрез които хотелът може да получи резервация /понякога те са хилязди/, и да се предвиди задължение за деклариране само на системи, оперирани от субекти, с които хотелите имат директни договори.**

Пламен Димитров поиска разяснение на проблема с резервациите и момента на генериране на УНП

Красимир Стоянов – БАСКОМ направи следното разяснение: Има различни софтуери за хотели и за ресторанти. Хотелиерството е глобален бизнес, имат GDS-канални на едро и хиляди агенции по света продават услуги. Често резервациите дори не са персонализирани – иска да резервира 2 помещения, без да се знае кой ще ги ползва. **Докато не постъпи плащане, резервацията е само намерение.** Резервациите подлежат на множество корекции, откази и т.н. Г-н Стоянов съобщи, че от БАСКОМ са изпратили 2 писма до Министерство на финансите и до премиера /през април 2018 г. и през октомври 2019 г./ в които поставят тези проблеми и дават становище по тях.

Мирослава Райковска - Хоспиталити енд Ритейл Системс, изтъкна, че различните специфики на бизнеса изискват различни СУПТО. Ето защо трябва да има разписани поясни критерии.

Здравко Габровски – Елтрейд, изрази съгласие с позицията на НАП и **предложи в Наредба Н-18 да се запише, че УНП се генерира в момента на въвеждане на резервацията в PMS-системата на хотела.** Ако тя не се осъществи, се приключва без реализирана продажба, но системата е я отразила с всички промени в нея.

Второто предложение на г-н Габровски е да се обърне внимание на **изискването за автоматичен Z-отчет в 23:59-00:00** /приключване на деня/. Бизнес датата в хотелите и ресторантите се сменя спрямо текущата работа – всички гости за деня да са пристигнали и съответно мероприятията в ресторанти и зали да са приключили, това често става в ранните часове на следващия ден. Ако този процес се наруши, хотелите няма да могат да разчитат на рипорти и съответно ще се стига до грешни прогнози и бизнес анализи. Предложението е приключването на бизнес деня да остане в рамките на 24 часа, **без да се фиксира точния час.**

Пламен Димитров: Ще дискутираме тази тема. НАП не вижда проблем да има Z-отчет в 23:59-00:00, а ако мероприятията продължават след това, в 05:00 часа да се направи друг отчет за приключване на бизнес деня – никой не ви забранява 2 отчета. Устройството е направено така, че да може да издава отчет и в друг час. Излизането на Z-отчет в 23:59 се направи с оглед премахване на изискването за книжни дневници и и отчети за деня. НАП е дала разяснения и е изпратила писмо до всички производители на ФУ по този въпрос, но явно това писмо не е стигнало до знанието на представителите на бизнеса.

Байко Байков – АБГТА, постави друг проблем: Хипотезите за хотел и за туроператор/турагент са доста различни. По една резервация могат да работят 3 ЮЛ. Това означава, че всеки турагент трябва да има СУПТО, а когато той ползва помещение на турагенция, в това помещение се събират 2 СУПТО, които са свързани с един и същ фискален принтер. Ако се генерира УНП и от двата СУПТО се получава дублирана информация за една и съща резервация/продажба. **Той апелира спецификите на туроператори и турагенти да се коментират отделно.**

Пламен Димитров: Очевидно има неясноти и необходимост от прецизиране на текстове в Наредбата, за да бъде тя работеща за различните бизнеси. Той **поиска от всички участници в срещата да подадат писмено различните хипотези и се опитат да дадат единно предложение. Г-н Димитров пое ангажимент за прецизирането на текста за начало на продажбата.** Той изрично подчерта, че трябва да се изясни моделът на постъпване на резервациите, без да се изкривява логиката спрямо икономически оператори, които вече са внедрили СУПТО, отговарящо на изискванията на Наредбата.

От **БАДФУ** поставиха практически проблем с УНП в заведения, хотели и подобни. Когато в ресторант има 3 точки за маркиране и 1 ФУ, ако се подава информация едновременно, кое УНП ще се генерира при старт на продажба. Оказва се, че човекът, който трябва да започне продажбата, трябва да чака да работи ФУ.

Ясен Янакиев – Ако има проблем/срив и ФУ не връща отговор, при повторно подаване ще се получи дублиране - 2 фискални бона с едно УНП. СУПТО не го сторнира, защото го счита за реална продажба.

Пламен Димитров съобщи, че **на следващите срещи ще бъдат поканени производители на ФУ**, за да се коментира и този казус.

РЕШЕНИЯ:

- 1. Всички организации, участвали в днешната среща, които има конкретни предложения за промени, да ги изпратят структурирани на е-адрес: prd@nra.bg до 29.02.2020 г. НАП очаква, освен поставяне на проблеми, да постъпят обосновани предложения за решаването им.**
- 2. До 28.02.2020 г. да се определят кратен брой участници в новата работна група за преглед на текстовете на чл. 186 и 187 от ЗДДС.**
- 3. Следващи срещи по Наредба Н-18 ще се проведат на:**
 - на 4 март 2020 г. от 14.00 часа – микрогрупа по ЗДДС
 - на 9 март от 14.00 ч. – работна група „Хотелиери, ресторантьори, туроператори и турагенти“

За протокола: /П/

С. Радева – гл. експерт „Комуникации и протокол“